

Beantwoording schriftelijke vragen

Ex artikel 39 Reglement van Orde van het Algemeen Bestuur V&V

Datum vraag	18 augustus 2023
Datum antwoord	11 september 2023
Vraagsteller	Ron van Megen (AWP)
Onderwerp	Aquathermie bij Waterschap Vallei en Veluwe

Toelichting bij de vraag

Zoals bekend kan thermische energie uit oppervlaktewater door zowel grootschalige als kleinschalige toepassing in potentie voor miljoenen woning-equivalenten in warmte voorzien.

In de informatienota Aquathermie van december 2022 is goed verwoord dat ons waterschap met de rwzi's en het oppervlaktewater in ons gebied in de positie is hier een serieuze bijdrage aan te leveren.

Zie ook de overwegingen bij het op 6 maart 2023 door het AB verworpen amendement "warmte voor woningen".

Voor de voorbereiding van de beleidsmatige AWP-inbreng in het begrotingsproces 2024 hebben wij een aantal vragen:

Vraag 1 Zuidbroek

De rwzi Apeldoorn levert overschot aan geproduceerde elektriciteit aan het elektriciteitsnet en het teveel aan warmte aan het warmtenet van de wijk Zuidbroek van Apeldoorn.

- Wie zijn de contractpartners bij Zuidbroek?
- Wat zijn de ervaringen met deze warmtelevering en wat zijn de lessons learned voor volgende samenwerkingen voor levering van warmte?
- Is het juist dat de inwoners een prijs voor de afgenomen warmte betalen die gekoppeld is aan de aardgasprijs terwijl het waterschap een (met de kennis van vandaag) vaste lage vergoeding ontvangt?
- Wat was afgelopen jaar 2022 de totale opbrengst uit de verkoop van warmte aan dit warmtenet?
- Heeft ons waterschap de door het waterschap voor eigen rekening gedane investeringen al terugverdiend?

Antwoord 1

- Contractpartner is Ennatuurlijk.
- Het is prettig om geen leveringsplicht te hebben. Het is lastig om 90 graden aanvoertemperatuur te leveren (zelfs met warmte uit WKK's). Het vergoedingstarief is nu niet hoog, maar staat in verhouding tot het feit dat we restwarmte leveren zonder leveringsplicht. Dus we hebben geen leveringsverplichting, maar alleen een

inspanningsverplichting. Ennatuurlijk moet ook een 100% back-up voorziening hebben staan voor ons leveringsdeel.

- c. Dit is niet juist. De prijs voor de inwoners volgt uit de warmtewet. De prijs die wij ontvangen is gekoppeld aan de aardgasprijs en is ca 50% van die (marktprijs van de) aardgasprijs. Nogmaals het betreft hier een restwarmtelevering (zonder leveringsplicht).
- d. In 2022 hebben we 28.283 GJ geleverd waarvoor we € 328.082 vergoeding van Ennatuurlijk hebben ontvangen.
- e. Levering van restwarmte aan Zuidbroek was één van de vier doelen van de bouw van de SEA (slibgisting externe afvalstromen) in 2009. Het is niet nader bepaald welk deel van de investering toe te schrijven is aan restwarmtelevering. Daarom is een terugverdientijd ook niet zomaar te bepalen. Naast deze restwarmtelevering zijn de doelen van SEA:
 - 1) Voorzien in eigen energiebehoefte;
 - 2) Kostenbesparing voor burger (gelet op verwachte stijgende elektraprijzen);
 - 3) Reductie CO2-emissie (door zelfvoorzienendheid).

Vraag 2 Kerschoten en Kerschoten-West

<https://warmtenetwerk.nl/nieuws/item/apeldoorn-zoekt-warmteleverancier/>

- a. Wat is de stand van zaken van het initiatief om vanuit de rwzi Apeldoorn ongeveer 3.500 woningen, waaronder koopwoningen en ook veel particuliere en sociale huurwoningen in de Apeldoornse wijken Kerschoten en Kerschoten-West, duurzaam van warmte te voorzien?
- b. Wie zijn de contractpartners bij Kerschoten en Kerschoten-West?
- c. Is het juist dat de business case voor het waterschap positief is en daarmee een feitelijke verlichting van de waterschapslasten zal opleveren?
- d. Is in de overeenkomst met de warmteafnemer (van het waterschap) voorzien in een tarief dat gekoppeld is aan de werkelijke kostprijs van de levering van warmte aan huishoudens en bedrijven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

- a. De stand van zaken is als volgt: na een verkennende fase, uitmondend in een haalbaarheidsstudie (januari 2020) zijn partijen begonnen met de ontwikkelfase. Nadat in april 2020 in een Projectovereenkomst (POK) de uitgangspunten zijn vastgelegd, is toegewerkt naar een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) die in september 2021 is getekend. Hierin zijn afspraken vastgelegd over de uitwerking van het project. In oktober 2022 is een addendum op de SOK getekend, waarin o.a. de rol van de warmteproducent-en leverancier (WME) nader is vastgelegd. De resultaten van de ontwikkelfase worden vastgelegd in een Principebesluit, dat najaar 2023 door de partners zal worden ondertekend. Verder zijn in dit besluit condities opgenomen waaraan moet worden voldaan, voordat een Definitief Investeringsbesluit (DIB) tot stand kan komen.
- b. De contractpartners bij Kerschoten zijn: de gemeente Apeldoorn, drie woningbouwcorporaties (De Goede Woning, Ons huis Apeldoorn en Woonmensen), Jacobus

Fruytier Scholengemeenschap, warmteproducent-en leverancier Wij Maken Energie (WME) en Firan (partner in Warmte Netwerk Apeldoorn, WNA).

- c. Het waterschap draagt financieel niet bij aan de realisatie van de warmtecentrale die nodig is voor de warmteproductie en draagt ook niet bij aan de warmteleidingen die op de rwzi zullen worden aangelegd. Ook draagt het waterschap niet bij aan de exploitatie van de warmtecentrale. Wel worden aan de ontwikkeling en voorbereiding van het warmtenet de nodige ambtelijke uren besteed. Dit is in lijn met de rol van het waterschap als bronhouder van de warmte. Realisatie van het warmtenet Kerschoten heeft dus geen invloed op de hoogte van de waterschapslasten.
- d. Het warmtetarief van WME is bepaald op basis van de kostprijsplus-methode, dat wil zeggen dat de kosten in rekening worden gebracht, vermeerderd met een rendementspercentage. Overigens heeft het waterschap hierbij geen rol. Het waterschap bouwt en exploiteert ook niet de warmtecentrale. Wij leveren het effluent om niet aan de gemeente, hetgeen passend is bij onze rol als bronhouder. Immers de warmte is ook niet van het waterschap, het komt via de poort in het influent binnen.

Vraag 3 Amersfoort

<https://www.vallei-veluwe.nl/actueel/nieuwsberichten/2022/september/delen-amersfoort-straks-duurzaam/>

De rwzi Amersfoort kan potentieel ruim 7.000 huishoudens in Amersfoort duurzaam verwarmen via het warmtenet van Warmtebedrijf Amersfoort. Hiertoe is in september 2022 een intentieovereenkomst aangegaan met dit warmtebedrijf en de gemeente Amersfoort.

- a. Wat is de stand van zaken van dit initiatief?
- b. Wat zijn de mogelijkheden om de levering van warmte te bespoedigen?

Antwoord 3

- a. Na ondertekening van de intentieovereenkomst is er hard doorgewerkt aan een vervolg hierop. We verwachten dit najaar een volgende stap te zetten door een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) te tekenen met Warmtebedrijf voorzien van een 'Letter of Support' van de gemeente Amersfoort. Deze SOK maakt het voor beide partijen mogelijk om aan zaken als benodigde subsidieaanvragen, juridische overeenkomsten of bijvoorbeeld een voorontwerp te werken.
- b. De partijen werken met een positieve grondhouding aan dit project. Het blijft belangrijk om in het beleid van het waterschap de inzet op aquathermie terug te blijven zien en het te benadrukken. Ook wanneer we een faciliterende rol nemen.

Vraag 4 Ede

Nabij de rwzi Ede ligt een grote warmtetransportleiding van Warmtebedrijf Ede. Al 18.500 Edese woningen en bedrijven ontvangen groene warmte in plaats van aardgas.

- a. Zijn er vanuit het waterschap contacten met dit warmtebedrijf voor levering van warmte van de rwzi Ede aan dit warmtenet?
- b. Heeft dit warmtebedrijf belangstelling voor deze “nagenoeg gratis” warmte? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

- a. Er zijn contacten met het Warmtebedrijf Ede over het benutten van warmte uit ons effluent van de rioolwaterzuivering in Ede.
- b. Het Warmtebedrijf heeft interesse getoond in deze TEA bron. Er worden oriënterende gesprekken gevoerd, waarin mogelijke samenwerking wordt onderzocht. Hierbij is ook de gemeente Ede betrokken. Zij hebben een warmtetransitie beleid en kunnen een regiorol vervullen. Zij steunen in beginsel dit initiatief.

Vraag 5 Warmtebedrijven

In het beheersgebied zijn meerdere warmtebedrijven actief waarvoor het waterschap maatschappelijk van betekenis kan zijn voor de levering van goedkope en duurzame warmte van rwzi's, oppervlaktewater of anderszins.

- a. Wordt met deze bedrijven, c.q. de betreffende gemeenten, actief contact gehouden over het aanbod dat het waterschap kan doen?
- b. Kan bijlage 1 van de informatienota geactualiseerd worden?

In de informatienota staat: “De inzet van ons waterschap is erop gericht dat onze aquathermie bronnen (link naar warmtekaart) goed worden benut. De grotere TEO bronnen zoals het Valleikanaal, de Eem en het Apeldoorns kanaal kunnen door meerdere gemeenten benut worden. De onttrekkingen van warmte of koude uit deze wateren dient in goede afstemming te gebeuren. Hier ligt een belangrijke rol voor het waterschap.”

- c. In hoeverre heeft ons waterschap bekendheid gegeven aan deze warmtekaart en aan deze informatienota als bijdrage aan de energietransitie?

Antwoord 5

- a. De contacten van warmtebedrijven zijn bekend. We hebben onder andere contact met Warmtebedrijf Ede, Amersfoort en Ennatuurlijk, waarmee we al samenwerken. Echter, we hebben nog geen contact gehad met het recent opgerichte Gelders Warmte Infra bedrijf.
- a. Bij belangrijke wijzigingen actualiseren we de informatienota en wordt u geïnformeerd.
- b. Wij geven onze partners gevraagd en ongevraagd advies over alle zaken mbt de energietransitie. Onze accountmanagers voor gemeenten en provincies zijn goed op de hoogte hiervan.

Vraag 6 Stichtse Rijnlanden

<https://www.hdsr.nl/@149767/start-bouw-grootste-warmtepomp-nederland>

Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden realiseert samen met Eneco een indrukwekkend warmteproject bij de rwzi Utrecht.

- a. Is de business case hiervan beschikbaar voor ons AB?
- b. Is al een analyse beschikbaar waarmee ons waterschap voordeel kan doen met de tot dusver opgedane ervaringen in dit project?

Antwoord 6

- a. Nee die is er niet. Er zit ook geen business case achter, want het is geen investering van het waterschap en daarmee is er dus ook geen terugverdienmodel. HHSR pakt eenzelfde rol (bronhouder) als wij pakken in Amersfoort en Apeldoorn.
- b. Er vindt uitwisseling van kennis plaats over het gelopen proces; inhoudelijk technische informatie is nog niet beschikbaar.